

ZARZĄD POWIATU W KIELCACH

STAROSTWO POWIATOWE W KIELCACH

ul. Wrzosowa 44

25-211 KIELCE

PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ DLA POWIATU KIELECKIEGO

**pn. „Dla Ziemi, dla siebie”
w roku szkolnym 2014/2015**

realizowany w ramach „Programu ochrony środowiska dla powiatu kieleckiego - aktualizacja na lata 2012 – 2015 w perspektywie do roku 2019”.

Beneficjenci:

- **dzieci i młodzież szkolna z terenu powiatu kieleckiego**

Program opracowany przez Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska

Starostwa Powiatowego w Kielcach

październik 2014 r.

---

1. Wstęp

W roku bieżącym rozpoczynamy już jedenastą edycję Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie”. Program cieszy się stałym, niesłabnącym zainteresowaniem uczniów oraz ich opiekunów/nauczycieli, o czym świadczy liczba uczestników dziesiątej edycji – 3917 osób. Celem Programu w roku szkolnym 2013/2014, było dalsze poszerzenie wiedzy o elementach środowiska naturalnego i formach ochrony przyrody, poczucia odpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego oraz troski o najbliższe otoczenie, promowanie i rozwijanie nawyku segregacji odpadów i możliwości ich powtórnego wykorzystania. W X edycji Programu poruszono zagadnienia dot. funkcjonowania lasów (gospodarka leśna, czynniki degradujące środowisko leśne itp.) oraz znaczenia i roli owadów zapylających (pszczoły, trzmiele) w środowisku naturalnym. Zwrócono również uwagę na zagrożenia jakie niesie rozwój cywilizacji na stan populacji pszczół i zachęcano do podejmowania świadomych działań zmierzających do jej wzrostu. W ramach X edycji Programu przeprowadzono zbiórkę surowców wtórnych, wycieczkę do Nadleśnictwa Daleszyce oraz dwa konkursy plastyczne.

Konkurs plastyczny „Magiczny świat pszczół”.

Adresatami konkursu były przedszkolaki, uczniowie klas „0” i klas I-III szkół podstawowych. Poprzez konkurs najmłodszy mieszkańcy powiatu poszerzyli wiedzę na temat znaczenia i roli owadów zapylających (pszczoły, trzmiele), w środowisku naturalnym i w życiu człowieka. Dzieci poznały ich zwyczaje, zaangażowanie w pracę w ulu i podczas zbierania nektaru, jak również uświadomiły sobie o zagrożeniach wynikających z masowego giniecia pszczół (choroby wirusowe, pasożyty, chemizacja rolnictwa, wypalanie traw).

Na konkurs ogółem wpłynęły 123 prace z 43 placówek oświatowych, w tym: 32 prace z oddziałów przedszkolnych i klas „0”, oraz 91 prac ze szkół podstawowych klas I-III.

Prace zostały wyeksponowane w siedzibie Starostwa i wzbudzały bardzo duże zainteresowanie wśród pracowników, klientów jak i mediów.

Laureatom konkursu w poszczególnych kategoriach wiekowych (przedszkolaki + klasy „0” oraz klasy I-III) przyznano dyplomy oraz cenne, również pod względem merytorycznym nagrody.

Konkurs pt. „Segreguj razem z nami – butelki typu PET oraz papier”.

Konkurs, w którym wzorem lat ubiegłych, uczestniczyli uczniowie ze szkół podstawowych, został przeprowadzony w kategorii grupowej oraz indywidualnej. Celem konkursu było promowanie działań służących ochronie środowiska, proekologicznych zachowań, idei zdrowej i czystej Ziemi. Poprzez systematyczne utrwalanie zdobytych wiadomości dotyczących prawidłowego segregowania odpadów, uczniowie zrozumieli, że są odpowiedzialni za los otaczającego ich środowiska naturalnego.

Do udziału w konkursie zgłosiły się 33 szkoły podstawowe z terenu powiatu kieleckiego, z czego 24 placówki oświatowe udokumentowały jego przeprowadzenie. Ogólnie wszyscy uczestnicy zebrali **67 197,82 kg** odpadów, w tym papieru 64 232,50 kg i butelek typu PET – 2 965,32 kg. Rekordzistą w kategorii grupowej, okazał się Zespół Placówek Oświatowych w Jaworzni gm. Piekoszów, który zebrał 19 702,00 kg odpadów. Najlepszym „zbieraczem” został uczeń z tej samej Szkoły – Oskar Malarecki, który zebrał 3 556 kg odpadów.

Należy podkreślić, że w ciągu dziesięciu lat uczniowie zebrali 650 ton odpadów, z czego 610 ton stanowił papier a 40 ton butelki typu PET. Tym samym uratowano 10 358 drzew i oddano do punktów skupu 1 006 633 sztuk plastikowych butelek.

Laureaci konkursu otrzymywali okolicznościowe dyplomy oraz nagrody rzeczowe (materiały dydaktyczne, sprzęt sportowy) w kategorii grupowej i indywidualnej (drobny sprzęt elektroniczny/sportowy/radiowy). Oprócz ww. nagród, każdy uczestnik konkursu otrzymał przydział zeszytów z nadrukiem na okładce o tematyce ekologicznej, promującej zbiórkę surowców wtórnych. W sumie uczniom rozdano 7 000 szt. zeszytów.

Konkurs fotograficzny „Życie pszczół w obiektywie”.

Uczestnikami konkursu byli gimnazjaliści oraz uczniowie ze szkół podstawowych (klasy IV-VI), z terenu powiatu kieleckiego. Konkurs miał zachęcić dzieci/młodzież do pilnej obserwacji otaczającego ich środowiska, dostrzeżenia piękna przyrody a przede wszystkim udokumentować życie pszczół w ulu, pasiece, podczas zbierania pożytku. Uczniowie na lekcjach oraz kółkach zainteresowań pogłębiali wiedzę na temat życia pszczół, omawiali zagrożenia jakie niesie rozwój cywilizacji dla populacji pszczoły miodnej. Na konkurs ogółem wpłynęło 120 zdjęć, które pokazały, że dzieci są pilnymi obserwatorami otaczającego ich środowiska i potrafią dostrzec piękno przyrody.

Prace laureatów zostały wyeksponowane w siedzibie Starostwa. Nagrodzeni uczniowie otrzymali drobny sprzęt elektroniczny/sportowy/radiowy.

Wycieczka do Nadleśnictwa Daleszyce.

Uczniowie ze szkół ponadgimnazjalnych jesienią 2013 roku wyruszyli na bezpośrednie spotkanie z przyrodą na terenie Nadleśnictwa Daleszyce i poznali bogactwo świata roślinnego oraz zwierzęcego, uroki leśnego pejzażu, jak również zagadnienia związane z ekosystemem leśnym. Młodzież oprowadzana przez pracownika Nadleśnictwa Daleszyce, po ścieżce przyrodniczej w rezerwacie leśnym Cisów, obserwowała m.in. zachowany fragment naturalnego (o charakterze pierwotnym) lasu mieszanego charakterystycznego dla łysogórskiego obszaru Gór Świętokrzyskich, bogactwo świata zwierzęcego, uroki leśnego pejzażu, jak również czynniki degradujące środowisko.

Całkowity koszt Programu wyniósł **27 851,53 zł**. Na realizację Programu otrzymano dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach w wysokości 18 143, 64 zł (66 %), pozostałe koszty w kwocie 9 708,00 zł zostały pokryte z budżetu powiatu.

Bieżąca edycja Programu obok tematów dotyczących gospodarowania odpadami (szkoły podstawowe), poruszy zagadnienia związane z życiem ptaków i ptasimi problemami oraz zachęci uczestników do ich obserwacji (szkoły wszystkich szczebli).

2. Lokalizacja i beneficjenci projektu

Projekt skierowany zostanie do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego. Uczestnikami Programu będą przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Informacja o konkursach zostanie przekazana do placówek oświatowych za pośrednictwem Burmistrzów Miast i Gmin oraz Wójtów Gmin powiatu kieleckiego, umieszczona na stronie internetowej www.powiat.kielce.pl w zakładce „Konkursy ekologiczne”, jak również w miesięczniku wydawanym przez tut. Starostwo. Do szkół ponadgimnazjalnych, regulamin konkursu zostanie wysłany bezpośrednio.

Planowany koszt bieżącej edycji Programu wyniesie około 29 250,00 zł.

3. Cele projektu

Podstawowym celem Programu edukacji ekologicznej, jest dalsze podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu kieleckiego, zgodnie z prawem polskim, dyrektywami unijnymi oraz aktami prawa miejscowego.

Program realizowany jest w oparciu o wytyczne „Programu ochrony środowiska dla powiatu kieleckiego - aktualizacja na lata 2012 – 2015 w perspektywie do roku 2019”, uchwalonego przez Radę Powiatu w Kielcach - uchwała Nr VII/79/11 z dnia 24 października 2011 roku.

Założeniem Programu jest wychowanie dzieci i młodzieży w poszanowaniu dla środowiska, odpowiedzialności za obecną i przyszłą jakość przyrodniczą oraz zachęcenie do świadomego działania na rzecz jego ochrony. Formułując cele Programu, wzięto także pod uwagę możliwość edukowania starszego pokolenia za pośrednictwem dzieci i młodzieży.

Najmłodsi mieszkańcy powiatu kieleckiego w bieżącej edycji Programu będą wykonywać pracę plastyczną (plakat), tematycznie związaną ze „światem ptaków”. Chcemy rozbudzić zainteresowanie dzieci życiem ptaków, zwrócić uwagę na ptasie problemy i przedstawić działania na rzecz poprawy warunków ich bytowania.

Uczniowie ze szkół podstawowych (klasy I–VI) tradycyjnie będą zbierać odpady pochodzenia komunalnego tj. papier i butelki typu PET, a uczniowie ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, przez „oko” obiektywu aparatu fotograficznego, będą obserwować otaczające ich środowisko i dokumentować ciekawe, intrygujące i niezwykle spotkania z różnymi gatunkami ptaków, żyjącymi w otoczeniu człowieka.

Celami programu są:

1. dalsze budowanie wśród uczniów potrzeby dbania o czystość środowiska naturalnego,
2. uświadomienie konieczności własnego udziału w poprawie estetyki swojej miejscowości,
3. podnoszenie świadomości w zakresie zrównoważonej konsumpcji oraz gospodarowania odpadami,
4. rozbudzanie zainteresowań dzieci życiem ptaków i zachęcanie do ich obserwacji,
5. zwrócenie uwagi na gatunki chronione i propagowanie świadomej idei ochrony ptaków,
6. dostrzeganie ptasich problemów,
7. działanie na rzecz poprawy warunków bytowania ptaków,
8. edukacja przyrodnicza i wychowanie poprzez sztukę.

4. Metody realizacji Programu

Akcja edukacyjne przeprowadzona zostanie w oparciu o:

- a) konkurs plastyczny,
- b) konkurs fotograficzny
- c) zbiórkę surowców wtórnych,
- d) pogadanki, apele, lekcje tematyczne,
- e) zeszyty z nadrukiem ekologicznym na okładce zachęcającym dzieci do selektywnej zbiórki odpadów,
- f) informacje kierowane do jednostek samorządu terytorialnego, szkół, przedszkoli.

Informacja o XI edycji Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2014/2015, rozesłana zostanie za pośrednictwem gmin do wszystkich placówek oświatowych, natomiast do szkół ponadgimnazjalnych - bezpośrednio. Informacja o Programie ukaże się również na stronie internetowej starostwa: www.powiat.kielce.pl oraz w prasie lokalnej.

Potwierdzeniem przystąpienia do Programu będzie zgłoszenie, w którym konkursie/konkursach dana placówka deklaruje chęć uczestnictwa.

Zgłoszenia po podpisaniu przez opiekuna, nauczyciela lub dyrektora przedszkola/szkoły i oznakowaniu pieczęcią przedszkola/szkoły, będą przesyłane na adres Starostwa Powiatowego w Kielcach, ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, faxem na numer (41) 200-12-10, przyjmowane osobiście w pokojach 357, 356 i 354 lub nadsyłane elektronicznie na adres e-mail: skalska.d@powiat.kielce.pl, kumor.m@powiat.kielce.pl

Program realizowany będzie poprzez różne formy konkursów, spotkania, apele, lekcje tematyczne, zgodnie z zasadami zapisanymi w regulaminach poszczególnych konkursów.

Obsługę Programu w roku szkolnym 2014/2015 tak jak w latach ubiegłych, prowadzi Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kielcach - Referat ds. Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Powiat zabezpiecza nagrody dla laureatów poszczególnych konkursów, które przyznawane będą na zasadach w nich określonych. Ponadto, wszystkie dzieci uczestniczące w konkursie dot. selektywnej zbiórki odpadów otrzymają zeszyty. Organizator będzie współpracował ze środkami masowego przekazu, informując o prowadzonych akcjach, efektach działań, finałach konkursów itp.

5. Harmonogram programu

Program realizowany będzie według harmonogramów wynikających z poszczególnych załączonych konkursów.

6. Finansowanie

Program, którego koszty realizacji wyniosą ok. 29 250,00 zł, finansowany będzie ze środków budżetu powiatu oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

7. Załączniki

Załączniki do Programu edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2014/2015 stanowi zbiór trzech konkursów.

8. Uwagi ogólne

1. We wszelkich sprawach związanych z realizacją Programu edukacyjnego należy kontaktować się niżej wskazanymi osobami:
  - Dorota Skalska - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, tel. (41) 200-14-71, adres e-mail: skalska.d@powiat.kielce.pl
  - Magdalena Kumor - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, ul. Wrzosowa 44, 25-211 Kielce, tel. (41) 200-14-86, adres e-mail: kumor.m@powiat.kielce.pl
2. Wszystkie zgłaszane do Programu prace dzieci i młodzieży muszą być szczegółowo i czytelnie opisane (nazwa placówki, klasa, imię i nazwisko dziecka lub dzieci, imię i nazwisko opiekuna lub opiekunów, telefon, e-mail).

**Program edukacyjny wraz
z projektami konkursów opracowali:**

Sebastian Nowackiewicz
Dorota Skalska
Magdalena Kumor